

Ystads kommun

Granskning av årsbokslut 2017-12-31

Daniel Lantz

Karin Svensson

André Ljungström



Building a better
working world

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
1. Inledning.....	4
1.1. Uppdrag och syfte.....	4
1.2. Metod och avgränsning.....	4
2. Resultaträkning.....	5
2.1 Utfall kommunen.....	5
2.2 Driftredovisning.....	8
2.3 Sammanställd redovisning.....	11
2.4 Investeringsverksamheten.....	11
3. Balansräkning.....	11
3.1 Anläggningstillgångar	12
3.2 Exploatering.....	12
3.3 Periodisering av intäkter och kostnader	13
3.4 Upplupna intäkter/bidrag.....	13
3.5 Avsättningar	13
3.6 Långfristiga skulder	14
3.7 Tvister, myndighetskrav	14
4. God redovisningssed.....	14
4.1 Nya rekommendationer	14
4.3 VA-verksamhet	14
4.4 Intern kontroll.....	15
4.5 Resultatutjämningsreserv (RUR)	15
5. Mål för god ekonomisk hushållning och balanskravet.....	15
5.1 Lagstadgade krav	15
5.2 Finansiella mål	15
5.3 Balanskravet	16
5.4 Verksamhetsmål	16
6. Sammanfattande bedömning.....	18
7. Källor	19

Sammanfattning

På uppdrag av kommunrevisionen i Ystads kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2017.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsred i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 9a § granskat om resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 38,4 mnkr vilket avviker positivt mot föregående år med 4,8 mnkr. 2017 års resultat avviker positivt mot budget med 23,1 mnkr. I förhållande till prognos i delårsrapport för tertial 2 avviker resultatet positivt med cirka 37,9 mnkr. Under året har kommunen intäktsfört 19,0 mnkr i erhållit stöd från Valfärds miljarderna. Ökningen av verksamhetens nettokostnader uppgår för 2017 till 3,7 % (6,3 %). Skatteintäkter, bidrag och utjämning har ökat under 2017 med 3,8 % (7,9%).

Verksamheternas totala avvikelse uppgår till 2,8 mnkr. Störst överskott visar Barn- och utbildningsnämnden med en positiv budgetavvikelse på 4,6 mnkr. Gymnasienämnden redovisar ett överskott på 4,2 mnkr, vilket till största del beror på överskott på 2,3 mnkr från Ystad Gymnasium. Socialnämnden redovisar ett underskott på -7,1 mnkr för 2017. Störst överskott finns inom Individ- och familjeomsorg som visar ett överskott på 5,7 mnkr. Kostnaderna för externa placeringar av vuxna, barn och unga visar ett budgetunderskott på -2,5 mnkr. Större avvikelser beror på fler placeringar av barn och unga i familjehem och på institution samt köpt öppenvård.

Soliditeten har minskat de senaste fem åren med 10 procentenheter från 43 % till 33 %. Detta medför en ökad skuldsättningsgrad och minskad självfinansieringsgrad vilket ökar räntekänsligheten. Om hela den räntebärande skulden drabbas av 1 % höjning minskar kommunens årliga resultat med ca 6,3 mnkr.

Befolkningsutvecklingen har under den senaste femårsperioden varit positiv. För 2017 har kommunen ett födelseunderskott på -63 personer (-82 personer). Födelseunderskottet kompenseras med en stark inflyttning. Årets befolkningsökning på 1,4 % överstiger kraftigt kommunens mål på en årlig befolkningsökning på 1%. Den snabba befolkningsökningen ställer ökade krav för ökad servicenivå i kommunen.

God ekonomisk hushållning

Vi kan konstatera att balanskravet har uppfyllts, samtliga tre finansiella och sju verksamhetsmål har uppnåtts för 2017. Enligt kommunstyrelsen har verksamheten bedrivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för god ekonomisk hushållning för verksamheterna till övervägande del har uppnåtts och att verksamheten därmed ur allmän synpunkt kan anses ha bedrivits enligt god ekonomisk hushållning.

Investeringsverksamheten

Investeringsbudgeten för 2017 uppgick till 376,9 mnkr. Utfallet under 2017 uppgick till 245,7 mnkr vilket innebär en genomförandegrad om cirka 65,2 % (55,2 %). Avvikelsen i kronor uppgår till 131,2 mnkr. Det konstateras att fullmäktiges antagna budget över investeringsverksamheten ej har uppnåtts under året.

God redovisningssed

Avvikelse från god redovisningssed finns inom redovisningen av intäkter från försäljning av tomtmark. Vi bedömer trots avvikelse avseende redovisning av exploateringar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed. Synpunkter på bokslut och årsredovisning framgår vidare i rapporten.

1. Inledning

1.1. Uppdrag och syfte

På uppdrag av kommunrevisionen i Ystads kommun har vi gjort en granskning av årsbokslut och årsredovisning för 2017.

Revisorerna har bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift är syftet med granskningen av årsredovisningen att bedöma om den är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och i enlighet med god redovisningssed.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål, kopplade till begreppet god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet. Motsvarande gäller för granskning av delårsbokslutet. Granskningsrapport och bedömning avseende delårsrapporten har lämnats separat.

Denna rapport behandlar ur revisionssynpunkt väsentliga iakttagelser och belopp.

1.2. Metod och avgränsning

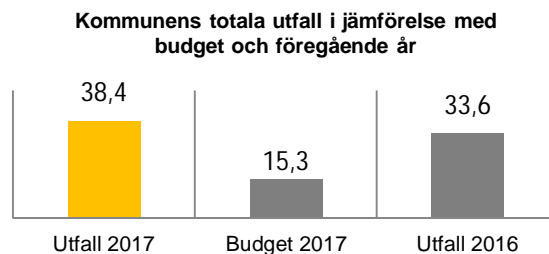
Granskningen har utgått från risk och väsentlighet vid prioritering av granskningsåtgärder.

Vår uppföljning av mål för god ekonomisk hushållning har begränsats till av kommunfullmäktige fastställda mål, således har inte nämnders och styrelsers egna aktiviteter omfattats av granskningen.

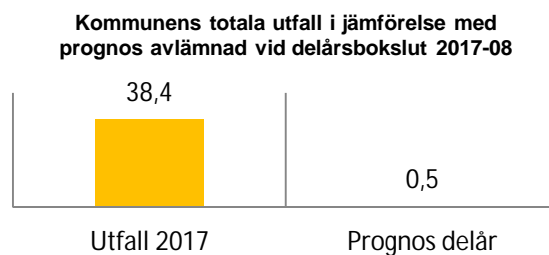
2. Resultaträkning

2.1 Utfall kommunen

Övergripande kommentarer till utfallet
Årets resultat uppgår till 38,4 mnkr vilket är 4,8 mnkr bättre än föregående år. I förhållande till budget är årets resultat 23,1 mnkr bättre. Kommunens resultat kan delvis hänföras till Barn- och utbildningsnämnden där budgetavvikelsen uppgår till 4,6 mnkr, dels till Finansiering där budgetavvikelsen uppgår till 20,3 mnkr. Kommunen har erhållit 19,0 mnkr från de sk. *Välfärds miljarderna* i generellt statsbidrag (12,8 mnkr) och kommunalekonomisk utjämning (6,2 mnkr) för 2017.



I förhållande till den prognos som avlämnades per 2017-08-31 är utfallet om 38,4 mnkr ca 37,9 mnkr högre. Kommunstyrelsen har ett utfall som understiger prognosen från delårsrapporten med 5,7 mnkr. Samhällsbyggnadsnämnden har ett utfall som överstiger prognosen med 5,9 mnkr. Socialnämnden har störst negativ budgetavvikelse i absoluta tal med en avvikelse mot prognosen som lämnades per 2017-08-31 med -0,5 mnkr. Övriga nämnder har mindre avvikelser mot prognos per 2017-08-31.



Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

Verksamhetens nettokostnader uppgår till -1 459,8 mnkr vilket är en ökning med 52,8 mnkr jämfört med föregående års utfall om -1 407,0 mnkr. Ökningstakten för verksamhetens nettokostnader (exkl. finansnetto) uppgår till 3,7 % jämfört mellan 2017 och 2016. Ökningstakten för verksamhetens nettokostnad är lägre än föregående år.

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning uppgår till 1 491,1 mnkr 2017 och jämfört med föregående års utfall om 1 435,0 mnkr medför detta en ökning om 56,1 mnkr.

Ökningstakten avseende skatteintäkter, bidrag och utjämning är mellan 2016 och 2017 3,8 % vilket kan jämföras med ökningstakten för verksamhetens nettokostnader (exkl. finansnetto) om 3,7 %.

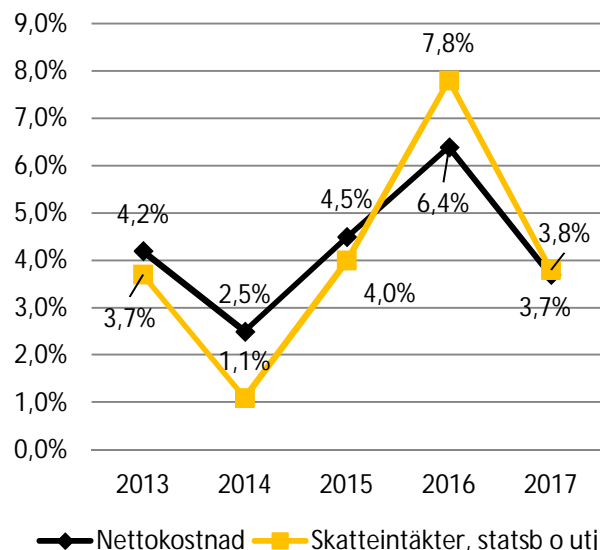
Det kan konstateras att förändringstakten avseende verksamhetens nettokostnader har minskat vid jämförelse med föregående år. Den höga tillväxten av nettokostnader är en oroande trend. Skatteintäkterna för 2017 består av en rad tillfälliga riktade och generella statsbidrag som det inte är säkert att de kommer framöver.

Nyckeltal, självfinansieringsgrad

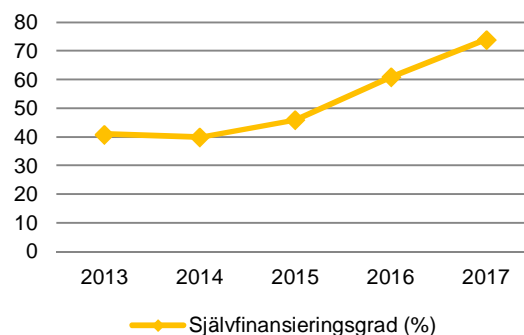
Mellan 2013-2017 har självfinansieringsgraden (andel av investeringar som finansieras av egna medel) legat på mellan 40-74 % av genomförda investeringar. Orsaken till att finansieringsgraden ligger på denna nivå är att kommunen de senaste åren genomfört flera stora investeringar vilket den löpande verksamheten inte klarar av att finansiera. Kortsiktigt ser vi inga problem att självfinansieringsgraden ligger på denna nivå. Dock, på lång sikt, bör självfinansieringsgraden öka då ökad extern upplåning medför ökade räntekostnader,

vilket belastar driftresultatet. Samtidigt ökar exponeringen gentemot ränteförändringar. Med nuvarande situation på lånemarknaden ses inga problem. Skulle dock ränteläget förändras med stigande räntor i framtiden så kommer detta att medföra ökade räntekostnader för kommunen.

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

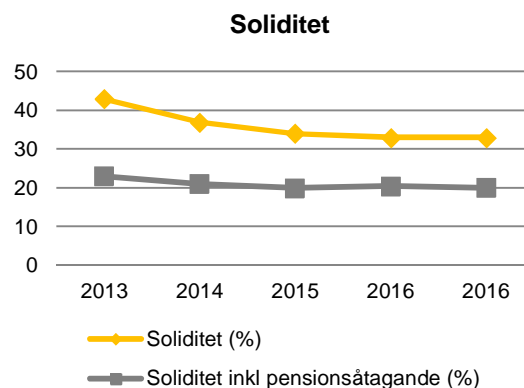


Självfinansieringsgrad



Nyckeltal, soliditet

Soliditeten har vid en jämförelse mellan 2013-2017 minskat med 10 procentenheter från 43 procent till 33 procent. Orsaken till försämringen bedöms bero på två orsaker dels att kommunen har ökat utlåning till de kommunala bolagen via internbanken dels att man gjort stora investeringar under de senaste fem åren. Kommunens totala utlåning till de kommunala dotterbolagen uppgår per 2017-12-31 till 1 398,8 mnkr. Justerat för vidareutlåning till de kommunala dotterbolagen så uppgår kommunen soliditet till 47,8 %. Genomsnittlig soliditet för Sveriges kommuner uppgår till 45,9 % (2016 Källa: SCB).

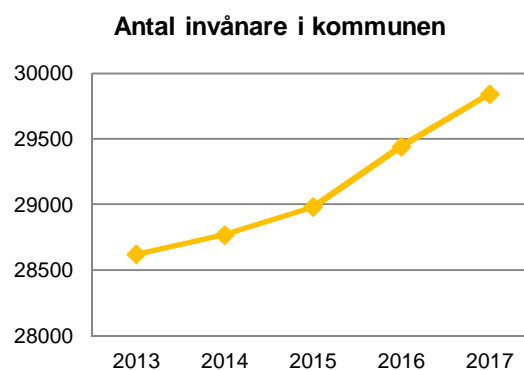


Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensionsåtaganden uppgår för 2017 till 546,5 mnkr. Soliditeten inkl. pensionsåtagande är 21,0 procent. En minskande soliditet ökar kommunens exponering gentemot ränteförändringar på lånemarknaden. I dagsläget råder ett lågt ränteläge och prognoserna tyder inte på någon markant räntehöjning inom kort. Dock behöver kommunen vara uppmärksam på förändringar då räntehöjningar kommer att medföra ökade kostnader för kommunen.

Nyckeltal, befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen har under den senaste femårsperioden varit positiv. Totalt har befolkningen ökat med 1 227 personer vid en jämförelse mellan 2013 och 2017. För 2017 är befolkningsökningen 400 personer vilket är en ökning med 1,4 procent. Ökningen ligger klart över kommunens mål på en årlig befolkningsökning på 1 procent.

Att kommunen har en befolkningsökning innebär att det kommer att kräva fortsatta investeringar för den kommunala servicen.



I samband med revisionen har vi noterat följande poster av engångskaraktär:

Erhållet bidrag från Valförsmiljarderna	19,0 mnkr
Realisationsvinst vid försäljning av materiella anläggningstillgångar	2,4 mnkr
	21,4 mnkr

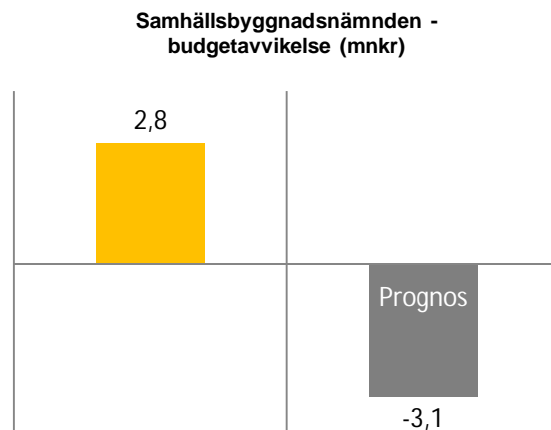
2.2 Driftredovisning

Verksamheternas (exkl. Finans) totala avvikelser uppgår till 2,8 mnkr. En nämnd uppvisar en större negativ avvikelse mot budget. Jämfört med budget uppgår den negativa avvikelsen för Socialnämnden till -7,1 mnkr (-0,8%). I resultatet ingår resultatavräkning på 4,0 mnkr av gamla schablonersättningar från Migrationsverket. Avdelningen Funktionsnedsättning och Socialpsykologi har en budgetavvikelse på -4,6 mnkr. Individ- och Familjeomsorg (IFO) redovisar ett överskott på 5,7 mnkr. Vård och Omsorg redovisar ett underskott på -3,6 mnkr. Gymnasienämnden redovisar ett budgetöverskott på 4,2 mnkr. Överskottet beror dels på att gymnasieverksamheten redovisar ett överskott på 2,3 mnkr, vilket beror på ett högre elevantal, dels överskott för Forum Ystad på 1,9 mnkr, vilket beror på att undervisningen som vuxenutbildningen erbjuder via skolans avtal med externa parter har varit lägre än budgeterat.

Belopp i mnkr	Budgetavvikelse	Budgetavvikelse i förhållande total budget (%)
Ledning och utveckling	0,8	0,6
Kommungemensamt	-3,5	0,9
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0
Hamn	0,0	0,0
Barn- och utbildningsnämnd	4,6	0,5
Gymnasienämnd	4,2	0,7
Kulturnämnd	0,2	0,5
Myndighetsnämnd	0,8	10,0
Samhällsbyggnadsnämnd	2,8	0,5
Socialnämnd	-7,1	-0,8
Revision	0,0	0,0
Summa	2,8	0,0
Finans	20,3	1,3
Total budgetavvikelse	23,1	0,6

Ledning och utveckling redovisar ett budgetöverskott på 0,8 mnkr. Kommunalförbunden redovisar ett underskott på -0,1 mnkr. Förvaltningens överskott beror på att fonden för förebyggande insatser för barn och ungdomar inte har använts under året. Myndighetsnämnden redovisar ett överskott med 0,8 mnkr. Orsakerna till överskottet beror bland annat på en större mängd ärenden. Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott 4,6 mnkr. Frisknärvaron inom Socialnämnden uppgick för 2017 till 92,1%, vilket är en förbättring jämfört med föregående år.

Samhällsbyggnadsnämnden visar en positiv budgetavvikelse om cirka 2,8 mnkr. I prognosen per 2017-08-31 uppvisade ett negativt resultat på -3,1 mnkr. Nämnden har vidtagit åtgärder för att få budgeten i balans, framförallt kostnadsbesparingar. Justerat för realisationsvinster vid försäljning av fastigheter uppgår överskott till 0,4 mnkr. Fastighetsavdelningen redovisar ett budgetunderskott på -8,3 mnkr. Större orsaker till underskottet kommer från ökade kostnader för larm och bevakning.

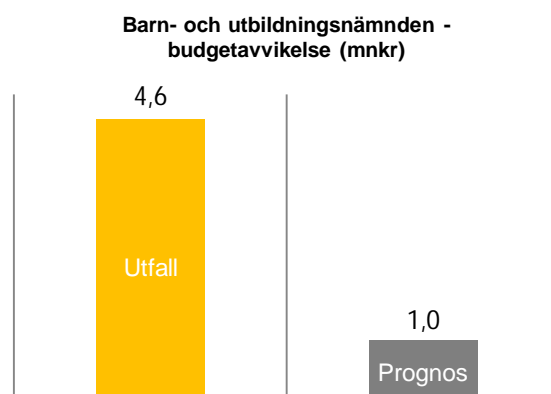


Stadbyggnadsavdelningen redovisar ett överskott på 2,9 mnkr, vilket främst beror på förse-ningar i arbetet med planprogram för Hamnstad. Tekniska avdelningen redovisar ett överskott på 3,8 mnkr, vilket beror på lägre kostnader för gatubelysning.

VA-verksamheten redovisar ett underskott på 1,2 mnkr för 2017 och totalt uppgår investeringsfonden till 2,2 mnkr.

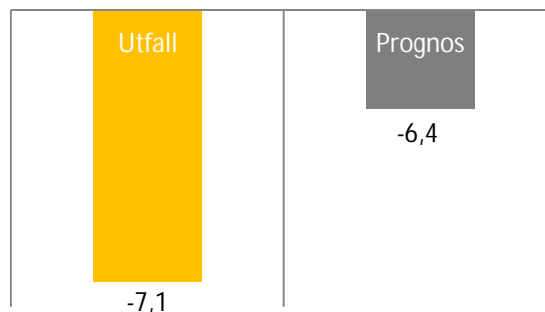
Avfallsverksamheten redovisar ett underskott på -0,3 mnkr. Det ackumulerade överskottet uppgår per 2017-12-31 till 0,1 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett budgetöverskott på 4,6 mnkr. Områdena inom barnomsorg och utbildning 1-16 år uppvisar ett överskott på 5,4 mnkr. Ersättning från Migrationsverket till grundskolan bidrar till ett överskott på 4,3 mnkr. Barn- och elevresurser bidrar till ett underskott på -7,8 mnkr för centrala anslag. Ystad Arena redovisar ett underskott på -0,5 mnkr. Underskottet beror bland annat på vikarier och ob-tid för vaktmästare har inte varit budgeterade.



Socialnämnden uppvisar en negativ avvikelse mot budget på -7,1 mnkr. I resultatet ingår resultatavräkning på 4,0 mnkr av gamla schablonersättningar från Migrationsverket. Justerat för schablonersättningen uppgår budgetavvikelsen till -11,1 mnkr. Avdelningen Funktionsnedsättning och Socialpsykologi har en budgetavvikelse på -4,6 mnkr. Ökade kostnader för externa placeringar bidrar till underskottet. Avdelningen förväntar sig även ett vite på 0,6 mnkr, vilket beror på grund av att avdelningen inte verkställt beslut inom gällande tidsram.

Socialnämnden - budgetavvikelse (mnkr)



Individ- och Familjeomsorg (IFO) redovisar ett överskott på 5,7 mnkr. Kostnaderna för externa placeringar av vuxna, barn och unga visar ett budgetunderskott på -2,5 mnkr. Större avvikelser beror på fler placeringar av barn och unga i familjehem och på institution samt köpt öppenvård. Enhet för nyanlända uppvisar ett budgetöverskott på 8,3 mnkr, varav 4,0 mnkr avser resultatföring av gamla schablonersättningar från Migrationsverket. Avdelningen för Vård och Omsorg redovisar ett underskott på -3,6 mnkr, vilket beror på ökade kostnader inom hemtjänst (-2,9 mnkr) och särskilt boende (-2,1 mnkr). Vi kan notera att den genomsnittliga frisknärvaron (92,1%) ligger något bättre jämfört med föregående år (91,0%). Verksamheterna har samtidigt svårt att hitta vikarier. Detta innebär en ökad belastning för övrig personal med overtidsarbete som följd. Vår bedömning är att detta inte är en långsiktigt hållbar situation.

Avdelningen för Hälsa och stöd har ett underskott på -6,4 mnkr, vilket beror på ökade kostnader för sjuksköterskeverksamheten. Stödenheten, tekniska hjälpmedel och bostadsanpassning redovisar också underskott.

Finansieringsverksamheten visar en positiv budgetavvikelse om 20,3 mnkr där den väsentligaste förklaringsorsaken är förbättrade skatteintäkter och generella statsbidrag med 8,9 mnkr, i resultatet ingår överskott från Valfärdsmiljarderna på 12,8 mnkr samt en byggbonus på 9,6 mnkr. Kommunen har erhållit en utbetalning från Kommuninvest under 2017 på 3,5 mnkr. Kommunen betalade in en särskild medlemsinsats under 2015, vilket innebär att det inte finns någon förpliktelse för kommunen att betala tillbaka en del av utbetalningen som insats i Kommuninvest. Finansnettot översteg budget med 13,3 mnkr och beror på ett lågt ränteläge under 2017.

Kommunen erhöll 19,0 mnkr i stöd från Valfärdsmiljarderna. 12,8 mnkr avser ersättning baserat på antal mottagna flyktingar 2012-2016 och asylsökande. 6,2 mnkr avser ersättning baserat på antalet kommuninvånare i förhållande till Sveriges totala befolkning. Samtidigt har pensionskostnaderna avvikit negativt mot budget med 4,9 mnkr under 2017. Kommunen har erhållit en utdelning från det kommunala dotterbolaget Ytorner AB på 8,0 mnkr under 2017. För 2018 finns det en budgeterad utdelning på 22,0 mnkr.

Kommunen gjorde en reservering i 2016 års bokslut på 10 mnkr som var hänförligt till en tvist med ett vårdföretag där kommunen har sagt upp samarbetsavtalet i förtid. Dom i tvisten

kom under 2017, vilket innebar att kommunen åläggs att betala totalt 14,6 mnkr i ersättning. Resultat för 2017 belastas således med 4,6 mnkr.

2.3 Sammanställd redovisning

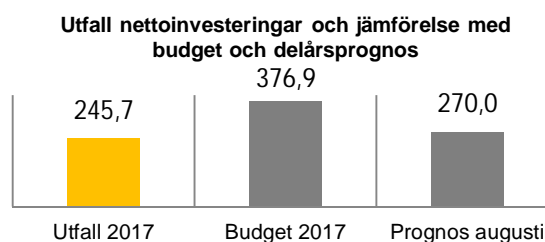
Den totala kommunkoncernen som konsolideras omfattas av Ystad Energi AB (100%), AB Ystadbostäder (100%), Ystad Hamn Logistik AB (100%), Ystad Teater AB (94,5%), Ystads Industrifastigheter AB (100%), AB Ystad Saltsjöbad (90,6%) Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund (c:a 36%) samt Ystad-Österlenregionens Miljöförbund (c:a 43%).

Resultatet för hela kommunkoncernen uppgår till 76,8 mnkr (64,7 mnkr) vilket är cirka 12,1 mnkr bättre än föregående år. Ystad Teater AB och Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund redovisar underskott. Övriga hel- och delägda bolag som konsolideras i den sammanställda redovisningen visar på överskott för räkenskapsåret 2017.

Bolag	Resultat efter finansiella poster
Ystad Energi AB (koncern)	42,4
AB Ystadbostäder	9,1
Ystads Industrifastigheter AB	9,5
Ystad Hamn Logistik AB	2,7
Ystad Teater AB	-4,2
AB Ystads Saltsjöbad	3,8
Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund	-0,9
Ystad-Österlenregionens miljöförbund	0,1

2.4 Investeringsverksamheten

Investeringsbudgeten för 2017 uppgick till 376,9 mnkr. Utfallet under 2017 uppgick till 245,7 mnkr vilket innebär en genomförandegrad om cirka 65,2% (55,2%). Avvikelsen i kronor uppgår till 131,2 mnkr. Det konstateras att fullmäktiges antagna budget över investeringsverksamheten ej har uppnåtts under året.



3. Balansräkning

Samtliga väsentliga konton har granskats utifrån bokslutsspecifikationer och underlag samt har stämts av mot huvudboken. Poster som uppvisar stora förändringar jämfört med föregående års bokslut har granskats analytiskt.

3.1 Anläggningstillgångar

Kommunens totala nettoinvesteringar för året uppgår till 245,7 mnkr, vilket utgör 65,2% (55,2%) av den totala investeringsbudgeten. Samhällsbyggnadsnämnden står för 60,2% av kommunens totalt genomförda investeringar.

Större investeringar består av uppförande av ytor och tälthallar i Ystad hamn, VA-utbyggnad i Öja, inköp av Verkmästaren 18 (Surbrunnskolan), planerat fastighetsunderhåll, ombyggnad av färjeläge 6, Strandfodring.

Hamnen står för 26,46% av årets totala nettoinvesteringar.

Av årets totala investeringsbudget om 376,9 mnkr har 131,2 mnkr inte förbrukats som planerat. Motsvarande skillnad mellan beslutade och genomförda investeringar uppgick till 230,6 mnkr föregående år. Enligt årsredovisningen kommer de investeringsmedel som inte förbrukats under 2017 förmodligen att överföras till 2018 års budget via kompletteringsbudgeten.

Stickprov av större investeringar under året har granskats mot underlag utan anmärkning.

Under året har kommunen sålt ett antal anläggningstillgångar, främst fastigheter, med en realisationsvinst på totalt 2,4 mnkr.

Självfinansieringsgraden för 2017 uppgår till 74%, vilket är en förbättring jämfört med föregående år som då uppgick till 61%. Självfinansieringen har den senaste fem åren i genomsnitt uppgått till 52,4%.

Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendation RKR 11.4 om Materiella anläggningstillgångar tydliggör kravet på komponentavskrivning på tillgångar där förväntningen är att det ska finnas skillnader i nyttjandetid. Vi har granskat riktlinjerna och bedömer att dessa följer aktuell rekommendation.

3.2 Exploatering

I balansräkningen finns exploateringsfastigheter redovisade som omsättningstillgångar till ett bokfört värde på 55,1 mnkr (14,0 mnkr). Inga exploateringsprojekt har avslutats under 2017. Ökningen av det bokförda värdet är på grund av löpande kostnader på bland annat Östra Industriområden Startmotorn (22,8 mnkr), Västra Sjöstaden II (3,6 mnkr) och Nybrostrand 19:10 m.fl. (26,0 mnkr). Under 2017 har kommunen erhållit 20,0 mnkr i intäkter från försäljningar.

Rådet för kommunal redovisning har gett ut idéskriften Redovisning av kommunal markexploatering. Skriften är inte normerande men ska ses som en praktisk vägledning. Av denna framgår att markexploatering ska redovisas enligt följande:

- Erhållen ersättning vid försäljning av mark - intäktsförs normalt vid försäljningen/tillträdet. Som kostnad redovisas det bokförda värdet på den mark som säljs, i förekommande fall även kostnaden för markberedningen.
- Anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar - periodiseras som en intäkt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder

- Utgifter för gata, gång- och cykelväg, grönområde och vatten etc. – Under pågående projekt redovisas de som pågående arbete och skrivs därmed inte av. När de olika delarna är färdigställda ska dessa aktiveras och skrivas av systematiskt.

Kommunen har sedan 2014 riktlinjer för exploateringsredovisning, vilket till stora delar är förenlig med RKR:s idéskrift. Dock avviker kommunen avseende intäktsredovisning vid försäljning av tomtmark, där intäkten periodiseras. Orsakerna till att inte ändra är att det skulle innebära stora svängningar av resultatet mellan åren beroende på antalet tomtförsäljningar.

Vi ser att kommunen har gjort vissa anpassningar till idéskriften, bl.a. avseende klassificering mellan anläggningstillgång och omsättningstillgång. Dock följer man inte idéskriftens anvisningar om intäktsredovisning.

3.3 Periodisering av intäkter och kostnader

Granskning av periodiseringsposter av större fakturor under perioden december 2017 och januari 2018 har genomförts. Vid vår granskning har vi noterat två fakturor som bokats 2018 men som bedöms avse utfört arbete under 2017, Faktura nr 21043129 från NCC Constructions AB om 5 537 649 kr (inkl. moms) samt faktura nr 21042334 från MVB AB om 1 516 779 kr (inkl. moms). Faktura från NCC har makulerats under 2018 fakturan från MVB har aktiverats som investering under 2018, dvs. ingen resultatpåverkan för 2017.

Under 2017 har kommunen implementerat Raindance fakturascanningssystem. Vissa utmaningar (utbildning och hantering) kring implementeringen av systemet har identifierats och åtgärdats. Vi har utöver ovanstående två periodiseringar inte funnit några ytterligare felaktiga periodiseringar.

3.4 Upplupna intäkter/bidrag

Fordran på Migrationsverket har minskat kraftigt under 2017, vilket beror på att ersättningsmodellen har övergått till schablonbaserade belopp, vilket minskat handläggningstiden kraftigt. Ingen ansökan är ännu gjord för fjärde kvartalet, vilket innebär att det finns en viss osäkerhet kring det slutliga beloppet. Vi vill poängtera att eventuell avvikelse från det reserverade beloppet i bokslutet kommer att ge en resultat effekt för Socialnämnden under 2018.

3.5 Avsättningar

Pensionskostnader har periodiserats utifrån beräkning gjord av Kommunernas Pensionsanstalt (KPA). Enligt den s.k. "blandmodellen" redovisas de intjänande pensionerna före 1998 som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Av den totala pensionsskulden om 627,0 mnkr avser 546,5 mnkr ansvarsförbindelse, vilket medför att c:a 87% (88 %) av den totala pensionsskulden ligger utanför balansräkningen och skall således finansieras av löpande medel. Jämfört med föregående år har totala pensionsskulden minskat med 10,6 mnkr och bedöms bero på att årets utbetalningar överstiger årets insättningar. Om pensionsåtagandet skulle tagits in i balansräkningen så skulle det lett till en minskning av soliditeten från 33% till 21%.

3.6 Långfristiga skulder

Kommunens lån i banker och kreditinstitut som förfaller till betalning senare än 12 månader från balansdagen ökade under 2017 till 2 436,7 mnkr. Nettoökningen för 2017 uppgick till 125,0 mnkr, varav 90,0 mnkr har lånats vidare till de kommunala dotterbolagen på grund av omsättning av externa till interna lån. Detta innebär att 53,7% av kommunens balansomslutning avser långfristiga lån. C:a 1 398,8 mnkr av de externa lånen har vidareutlånats till de kommunala dotterbolagen. 97% (89%) av lånen har fast ränta med varierande bindningstid. Vi vill upplysa om riskerna i samband med ränteförändringar ökar i takt med att kommunen fortsätter att finansiera sina investeringar med externa lån.

3.7 Tvister, myndighetskrav

Kommunen gjorde en reservering i 2016 års bokslut på 10 mnkr som var hänförligt till en tvist med ett vårdföretag där kommunen har sagt upp samarbetsavtalet i förtid. Dom i tvisten kom under 2017, vilket innebar att kommunen åläggs att betala totalt 14,6 mnkr i ersättning. Resultat för 2017 belastas således med 4,6 mnkr.

I övrigt finns inga väsentliga tvister eller anspråk som kommit till vår kännedom.

4. God redovisningssed

4.1 Nya rekommendationer

Nya rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) som har tillkommit som börjat gälla 2017:

- ▶ Värdering av och upplysning om pensionsförpliktelser (RKR 17.2). Rekommendationen ersätter RKR 17.1 och gäller från räkenskapsår 2017. Rekommendationen har uppdaterats med anledning av att det under 2016 beslutades om nya riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS 17) och ska tillämpas vid skuldberäkning för 2017. Omarbetningen består i att värdering av förmånsbestämda pensionsförpliktelser ska göras med tillämpning av RIPS 17. Bedöms vara uppfyllt.

4.3 VA-verksamhet

Kommunen redovisar ev. överdebitering, i enlighet med RKR 18 Redovisning av intäkter från avgifter, bidrag och försäljning, som en förutbetald intäkt. Utgående ackumulerat överutttag per 2017-12-31 uppgår till 2,2 mnkr.

I årsredovisningen särredovisas VA-verksamheten med tillhörande resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys samt tillhörande noter.

4.4 Intern kontroll

I årsredovisningen redovisas genomförda åtgärder enligt de fastställda intern kontrollplanerna. Av redovisningen framgår att det finns ett par områden där det finns förbättringspotential. Dessa områden är identifierade och förvaltningarna arbetar med att åtgärda bristerna. Kommunstyrelsen gör bedömningen att de flesta nämnder arbetar med intern kontroll på ett tillfredsställande sätt.

4.5 Resultatutjämningsreserv (RUR)

Det finns enligt Kommunallagen en möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av kommunens resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med reserven är att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Sedan tidigare har kommunen gjort avsättning till resultatutjämningsreserv på 102,4 mnkr. För 2017 har en avsättning gjorts med 21,1 mnkr, då årets resultat efter balanskravsjusteringar överstiger en procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning med motsvarande belopp. Totalt uppgår resultatutjämningsreserven till 123,5 mnkr per 2017-12-31.

5. Mål för god ekonomisk hushållning och balanskravet

5.1 Lagstadgade krav

Enligt kommunallagen skall kommunfullmäktige fastställa mål för god ekonomisk hushållning. Både finansiella mål samt verksamhetsmål avses och det är endast av fullmäktige fastställda mål inom ramen för god ekonomisk hushållning som är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslut. Initialt är det kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen skall utvärdera uppfyllelsen av de mål kommunfullmäktige fastställt. Därefter skall revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Även kravet på balans mellan intäkter och kostnader d.v.s. balanskravet, är lagstadgat. Avstämning av balanskravet skall göras i delårsrapport och årsredovisning.

5.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har antagit tre finansiella mål för 2017. Målen är oförändrade jämfört med föregående år. Avstämning av måluppfyllelsen görs i förvaltningsberättelsen. Vi har i granskningen följt upp och verifierat måluppfyllelsen.

- ▶ *Årets resultat ska uppgå till minst en procent av skatteintäkterna.*
- ▶ *Kostnaderna ska inte öka mer procentuellt än skatteintäkter och statsbidrag.*
- ▶ *Det egna kapitalet skall inflationssäkras.*

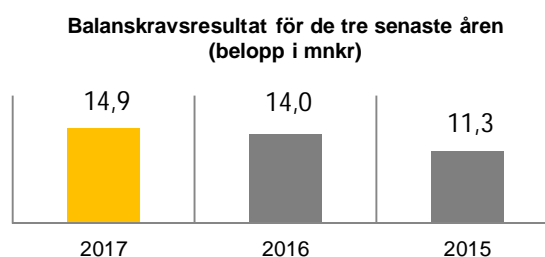
Bedömning

I förvaltningsberättelsen görs en utvärdering av måluppfyllelsen avseende de finansiella målen. Kommunstyrelsens bedömning är att samtliga tre finansiella mål är uppfyllda för 2017.

Årets resultat uppgår till 38,4 mnkr, vilket motsvarar 2,6% av skatteintäkterna. Verksamhetens nettokostnader (exkl. finansnetto) har ökat under 2017 med 2,1%. Skatteintäkter och statsbidrag har ökat under 2017 med 2,3%. Årets resultat motsvarar en ökning av Eget kapital med 2,6%. Inflationen för 2016 uppgick till 1,8%.

5.3 Balanskravet

I årsredovisningens förvaltningsberättelse framgår att balanskravet uppnås för 2017 med ett balanskravsresultat om 14,9 mnkr. Det finns inga tidigare underskott att täcka. Kommunen har sedan tidigare gjort en avsättning på 102,4 mnkr i en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med reserven är att utjämna skatteintäkter över en konjunkturcykel

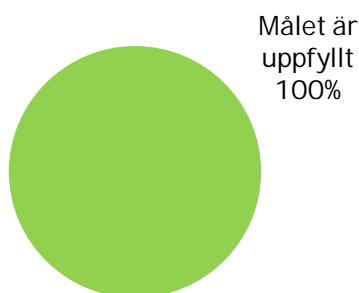


I bokslutet för 2017 har det gjorts en avsättning på 21,1 mnkr och totalt uppgår resultatutjämningsreserven till 123,5 mnkr. Vi kan konstatera att balanskravet har uppfyllts för 2017.

5.4 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning skall anges i budgeten och utvärderas och följas upp av kommunstyrelsen i delårsrapporten respektive årsredovisningens förvaltningsberättelse. Vidare skall revisorerna bedöma måluppfyllelsen samt yttra sig till fullmäktige om denna. För att möjliggöra utvärdering, uppföljning och bedömning av måluppfyllelsen är det nödvändigt att antalet mål är rimligt samt att målen är konkreta och mätbara.

Övergripande mål



I årsredovisningen redogörs att de generella bedömningskriterierna för de övergripande målen skall anses i huvudsak uppfyllda om mer än 50 % av nämndernas åtagande är helt uppfyllda. Två övergripande mål undantas från detta kriterium;

- Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva och ekonomin ska vara i balans

Bedömningen baseras på de tre finansiella delmålen och minst två av dessa ska vara uppfyllda för att det övergripande målet ska anses vara uppfyllt.

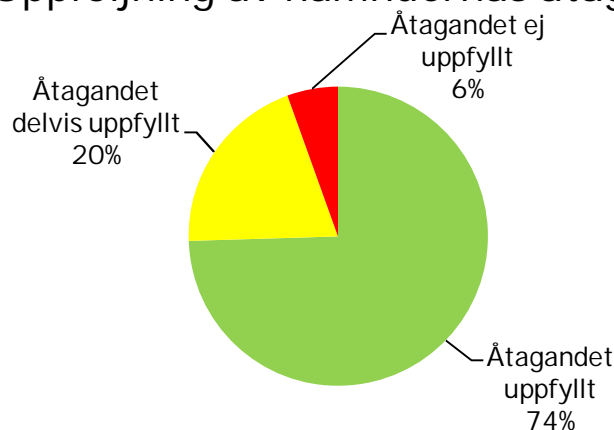
- 1% befolkningsökning

Bedömning baseras helt på uppfyllandegraden att befolkningsökningen uppgår till 1 % oaktat nämndernas uppfyllandegrad av åtaganden.

Av uppföljningen ovan framgår att samtliga sju övergripande mål är uppfyllda. I förvaltningsberättelsen görs en utvärdering och bedömning av måluppfyllelsen avseende de finansiella målen och verksamhetsmålen. Efter redogörelsen gör kommunen en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning har uppnåtts för 2017.

Nämndernas åtagande Nämnderna har beslutat om åtaganden som grundar sig på kommunens övergripande mål. Respektive nämnd har också tagit fram mätmetoder, nyckeltal eller andra verksamhetsmått som visar på resultatet för åtagandet.

Uppföljning av nämndernas åtagande



Av uppföljningen ovan framgår att sammantaget för nämnderna att av totalt 145 åtagande uppfylls 108 åtagande. 29 åtagande uppfylls delvis. Åtta av 145 åtagande uppfylls ej. Störst förbättringspotential finns hos Samhällsbyggnadsnämnden där två av 33 åtagande uppfylls ej. Åtta åtagande uppfylls delvis och 23 av 33 åtagande uppfylls.

6. Sammanfattande bedömning

Efter granskningen av årsredovisningen för 2017 är vår sammanfattande bedömning följande:

- Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts.
- Samtliga tre finansiella mål antagna av Kommunfullmäktige bedöms vara uppfyllda.
- Samtliga sju verksamhetsmål bedöms vara uppfyllda. Kommunen bedömer, utifrån fastställda mål, uppnått god ekonomisk hushållning för 2017.
- Vi bedömer att årsredovisningen ger en rättvisande bild av Ystads kommuns resultat och ställning. Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Ystad den 4 april 2018

Daniel Lantz
Auktoriserad revisor

7. Källor

Intervjuade

- Carola Nilsson, redovisningschef
- Hans Persson, budgetchef
- Helen Larsson, redovisningsekonom
- Elisabeth Eljertsson, ekonom
- Daniel Hirvonen, ekonom

Dokument

- Årsredovisning 2017 och 2016
- Delårsrapport per 2017-08-31
- Bokslutsrapport per 2017-12-31
- Bokslutsbilagor 2017
- Budget för 2017 och planer för 2018-2020